

Ministra Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

PATRONAT HONOROWY

Wydział Dziennikarstwa
Informacji i Bibliologii
Uniwersytet Warszawski

Ogólnopolska Konferencja Popularno-Naukowa

Bezpieczeństwo i higiena pracy w regulacjach prawnych i w praktyce

Warszawa, dn. 7 października 2024 r.

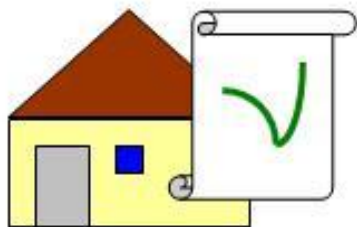
Patronat medialny

PRZEGLĄD
PRAWA PUBLICZNEGO

Budowlani
OGÓLNOPOLSKI MAGAZYN SPOŁECZNO-ZAWODOWY

MAGAZYN
HUTNICZY

INFORMATOR
OCHRONY PRACY
kwartalnik Stowarzyszenia Ochrony Pracy

POLSKIE STOWARZYSZENIE

RZECZOZNAWCÓW BHP

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych w zakładach pracy

Paweł Maciejewski

Warszawa, 7 października 2024 roku

Jak definiuje się objekty ochronne?

**Na dzień dzisiejszy brak
powszechnego aktu legislacyjnego**

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

Według Wytycznych Szefa OCK z 4.12.2018 roku (uchylonych 23.04.2022 roku Ustawą o obronie Ojczyzny z 22.03.2022 roku):

- **Schrony – obiekty hermetyczne zabezpieczające ludność i dobra materialne przed założonymi czynnikami rażenia ze wszystkich stron**
- **Ukrycia – obiekty niehermetyczne zabezpieczające ludność i dobra materialne przed założonymi czynnikami rażenia z określonych stron**

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

Według projektu Rozporządzenia MSWiA z dnia 28.03.2024 r. w sprawie warunków technicznych... budowli ochronnych... (na podstawie Prawa bud., etap komisji prawniczej, **zwane WTBO):**

- **budowla ochronna – należy przez to rozumieć obiekt budowlany lub jego część przeznaczony do ochrony osób, urządzeń, zapasów materiałowych lub innych dóbr materialnych przed skutkami zagrożeń określonych odpowiednio do przeznaczenia obiektu budowlanego;**

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

- **schron – należy przez to rozumieć budowlę ochronną o konstrukcji zamkniętej i hermetycznej, określonej kategorii odporności, wyposażoną w urządzenia filtrowentylacyjne, przeznaczoną do ochrony przed skutkami założonych zagrożeń militarnych, ekstremalnych zjawisk pogodowych i skażeń, znajdującą się pod ziemią lub częściowo zagłębioną w gruncie, a wyjątkowo również o konstrukcji nadziemnej;**

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

Kategorie schronów – podział pod kątem warunków, jakie musi spełniać dana kategoria schronu		
A. Typ obiektu:	schron	schron
B. Kategoria obiektu:	A (podwyższonej odporności)	P (podstawowej odporności)
C. Rodzaje zabezpieczeń:		
1. Miejsce czasowego przebywania w czasie zagrożenia ekstremalnymi zjawiskami pogody	tak	tak
2. Ochrona przed zagruzowaniem	tak	tak
3. Wyjście zapasowe	tak	tak
4. Ochrona przed odłamkami bomb i pocisków	tak	tak
5. Ochrona przed promieniowaniem przenikliwym gamma z opadu promieniotwórczego	$K \geq 100$	$K \geq 100$
6. Odporność na nadciśnienie powietrznej fali uderzeniowej	$\geq 0,1 \text{ MPa}$ (czas trwania $\geq 20 \text{ ms}$)	$\geq 0,03 \text{ MPa}$ (czas trwania $\geq 20 \text{ ms}$)
7. Zabezpieczenie przed skażeniami chem. i biol.	tak	tak
8. Wentylacja mechaniczna	tak	tak
9. Wentylacja grawitacyjna	opcjonalnie	opcjonalnie
10. Zawory przeciwwybuch./ drzwi ochron.-herm.	wymagane	wymagane
11. Rodzaje konstrukcji	żelbetowe, prefabrykat, stalowe, kompozytowe	żelbetowe, prefabrykat, stalowe, kompozytowe

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

- **ukrycie doraźne (szczeliny przeciwlot., okopy, ziemianki) – należy przez to rozumieć budowlę ochronną o konstrukcji niehermetycznej i określonej kategorii odporności, w tym przystosowane pomieszczenia garaży podziemnych i budynków, tunele, budowle ziemne, wykopy, osłony zabezpieczające lub inne przygotowywane doraźnie miejsca służące tymczasowej ochronie, wykorzystywane w przypadku braku możliwości zapewnienia ochrony w schronach;**

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

Kategorie ukryć doraźnych – podział pod kątem warunków, jakie musi spełniać dana kat. ukrycia			
A. Typ obiektu:	ukrycie doraźne	ukrycie doraźne	ukrycie doraźne
B. Kategoria obiektu:	kategoria I	kategoria II	kategoria III
C. Rodzaje zabezpieczeń:			
1. Miejsce czasowego przebywania w czasie zagrożenia ekstremalnymi zjawiskami pogody	tak	tak	tak
2. Ochrona przed zagruzowaniem	tak	tak	tak
3. Wyjście zapasowe	tak	tak	tak
4. Ochrona przed odłamkami bomb i pocisków	tak	tak	tak
5. Ochrona przed promieniowaniem przenikliwym gamma z opadu promieniotwórcz.	$K \geq 100$	$K \geq 100$	nie
6. Odporność na nadciśnienie powietrznej fali uderzeniowej	$\geq 0,03$ MPa (czas trwania ≥ 20 ms)	nie	nie
7. Zabezpieczenie przed skażeniami chem. i biol.	nie	nie	nie
8. Wentylacja mechaniczna	opcjonalnie	opcjonalnie	opcjonalnie
9. Wentylacja grawitacyjna	tak	tak	tak
10. Zawory przeciwwybuch./drzwi ochron-herm.	tak	nie	nie
10. Rodzaje konstrukcji	żelbet, kompozyt, prefabrykat, stal,	żelbet, kompozyt prefabrykat, stal, drewno, mur	żelbet, kompozyt prefabrykat, stal, drewno, mur

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

Schron kategorii P/A

Ukrycie doraźne kategorii III

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

INNE ZWIĄZANE PROJEKTY PRAWA:

W Sejmie od lipca'23 jest złożony projekt Ustawy o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego, która ma nowelizować Ustawę z dnia 7.07.94 r. – Prawo bud. Jeżeli ustawa weszłaby w życie, to na podstawie zgłoszenia robót będzie można zbudować przydomowy schron lub ukrycie w formie wolnostojącej, o powierzchni użytkowej do 35 m².

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

INNE ZWIĄZANE PROJEKTY PRAWA:

W Ministerstwie Rozwoju i Technologii trwały prace nad projektem rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać przydomowe schrony i przydomowe ukrycia doraźne o powierzchni użytkowej do 35 m² oraz ich usytuowanie.

Rozporządzenie miało wejść w życie po ostatecznym uchwaleniu zmian w ustawie - Prawo budowlane (ustawa odrzucona w lipcu'23)

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

Na dzień dzisiejszy **jedynym analogicznym aktem prawnym dla obiektów ochronnych** jest rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.)

Zwane dalej WTBUD

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

WG WTBUD WYSOKOŚĆ POMIESZCZEŃ:

Rodzaj pomieszczenia (sposób użytkowania)	Minimalna wysokość w świetle (m)
1	2
Pomieszczenia do pracy**), nauki i innych celów, w których nie występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, przeznaczone na stały lub czasowy pobyt: a) nie więcej niż 4 osób b) więcej niż 4 osób	2,5 3,0
Pomieszczenia jak wyżej, lecz usytuowane na antresoli, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2
Pomieszczenia do pracy**) i innych celów, w których występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia	3,3
Pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, jak dyżurki, portiernie, kantory, kioski, w tym kioski usytuowane w halach dworcowych, wystawowych, handlowych, sportowych, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2*)
Pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi: a) jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia b) jeżeli występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2*) 2,5

Wg Wytycznych SOCK: 2,2-3,0m; wg projektu WTOC: brak

Bezpieczeństwo użytkowania przestrzeni obiektów ochronnych

WG WTBUD WYMIARY DRZWI:

Drzwi do pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi powinny mieć wymiary 0,8m x 2,0m.

W budynku użyteczności publicznej drzwi wewnętrzne, z wyjątkiem drzwi do pomieszczeń technicznych i gospodarczych (1,9m), powinny mieć wymiary 0,9m x 2,0m.

Wg WTOC podobnie, a Wytycznych SOCK: 0,8m x 1,8m